

§ 68

Dnr KS 2021/02273-1.3.2

Beslut - Dagvattenpolicy i Västerås stad

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Dagvattenpolicy i Västerås daterad 2022-10-11 antas.

Kommunstyrelsen för egen del:

2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att med berörda förvaltningar och bolag att utreda vilka åtgärder som behövs för att uppnå de nya riktvärdena för PFAS i dricksvatten.

3. Detta beslut ersätter kommunstyrelsens beslut 2022-11-30 § 388.

Särskilt yttrande

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M), Anna Nordin (M), Johan Henriksson (M) och Klara Helin (M) inkommer med särskilt yttrande enligt följande:

"Dagvattenpolicyn måste kompletteras med uppdrag för att klara av de nya riktvärdena för PFAS i dricksvatten är utmärkt. Vi måste noga följa utvecklingen och vidta åtgärder för att begränsa PFAS. Även dagvatten behöver analyseras och förekomsten av PFAS följas upp. Att det idag inte finns riktvärden gör det svårt med riktvärden men vi behöver noga följa utvecklingen."

Ärendebeskrivning

Ett förslag till dagvattenpolicy har tagits fram under ledning av Mälarenergi AB och Stadsledningskontoret. Policyn har tagits fram av dagvattengruppen med tjänstepersoner från Västerås stad och Mälarenergi. Mälarenergi har varit sammankallande och processledningsgrupp - Samhällsbyggnad har varit styrgrupp.

Syftet med dagvattenpolicyn är:

* Att med genomtänkta, miljöanpassade och kostnadseffektiva lösningar minimera dagvattnets påverkan på miljö, människa och bebyggelse.

* Att dagvattenhanteringen ska vara långsiktigt hållbar och robust

Ärendet återremitterades av kommunfullmäktige den 2 februari 2023 för ytterligare beredning.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Dagvattenpolicy i Västerås daterad 2022-10-11 antas.

Kommunstyrelsen för egen del:

2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att med berörda förvaltningar och bolag att utreda vilka åtgärder som behövs för att uppnå de nya riktvärdena för PFAS i dricksvatten.

3. Detta beslut ersätter kommunstyrelsens beslut 2022-11-30 § 388.

Yrkanden

Vicki Skure Eriksson (C) och Elisabeth Unell (M) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen
Olof Bergold
Epost: olof.bergold@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Dagvattenpolicy i Västerås stad

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Dagvattenpolicy i Västerås daterad 2022-10-11 antas.

Kommunstyrelsen för egen del:

2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att med berörda förvaltningar och bolag att utreda vilka åtgärder som behövs för att uppnå de nya riktvärdena för PFAS i dricksvatten.
3. Detta beslut ersätter kommunstyrelsens beslut 2022-11-30 § 388.

Ärendebeskrivning

Ett förslag till dagvattenpolicy har tagits fram under ledning av Mälarenergi AB och Stadsledningskontoret. Policyn har tagits fram av dagvattengruppen med tjänstepersoner från Västerås stad och Mälarenergi. Mälarenergi har varit sammankallande och processledningsgrupp - Samhällsbyggnad har varit styrgrupp.

Syftet med dagvattenpolicyn är:

- Att med genomtänkta, miljöanpassade och kostnadseffektiva lösningar minimera dagvattnets påverkan på miljö, människa och bebyggelse.
- Att dagvattenhanteringen ska vara långsiktigt hållbar och robust

Ärendet återremitterades av kommunfullmäktige den 2 februari 2023 för ytterligare beredning.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Dagvattenpolicy i Västerås daterad 2022-10-11 antas.

Kommunstyrelsen för egen del:

2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att med berörda förvaltningar och bolag att utreda vilka åtgärder som behövs för att uppnå de nya riktvärdena för PFAS i dricksvatten.
3. Detta beslut ersätter kommunstyrelsens beslut 2022-11-30 § 388.

Beslutsmotivering

Dagvattenpolicyn uttrycker värdegrund och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad. Det är av stor vikt att stadens utvecklingsarbete kan ta stöd i en antagen policy eftersom dagvatten blir en allt viktigare fråga då det ställs högre krav på våra vatten, alla vattenförekomster måste uppfylla miljö kvalitetsnormen (MKN) enligt vattendirektivet. Samtidigt förväntas klimatförändringarna ge kraftigare skyfall och längre perioder med ihållande regn som vi måste klara av att hantera.

Den europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten (EFSA) fastställde 2020 en skärpt bedömning av vid vilka nivåer PFAS kan vara en risk för människors hälsa. Baserat på detta har Livsmedelsverket beslutat att det nya gränsvärdet för dricksvatten i Sverige ska vara 4 ng/l (summan av fyra olika PFAS ämnen). Det nya gränsvärdet kommer att börja tillämpas från 2026. För att Västerås ska klara av de nya gränsvärdena föreslås stadsledningskontoret med berörda nämnder och bolag utreda vilka eventuella åtgärder och kostnadsbedömning som krävs för att uppnå de nya gränsvärdena för att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Även ansvarsfördelningen ska klargöras.

Juridisk bedömning

Dagvattenpolicyn bedöms bidra till att staden följer gällande lagstiftning i dagvattenfrågorna. Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Policyn bedöms bidra till hushållning av ekonomin då den ger koncernen gemensamma förutsättningar att agera rätt och riktigt i utvecklingsarbetet. Utredning av åtgärder för att minska PFAS bedöms hanteras inom ordinarie ram samt avsatta miljöskuldsmedel.

Hållbar utveckling

Policyn bedöms i sin helhet stödja arbetet mot en Hållbar utveckling.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Per-Inge Hellman
Enhetschef strategisk
samhällsutveckling

Dagvattenpolicy

Antagen av xx xxx 2022

DNR: KF XX/2022

ARBETSMATERIAL 2022-10-11

Innehållsförteckning

Definition	3
Inledning	3
Syfte.....	3
Riktlinjer	4
Riktvärden	5
Förankring i politik	6

Program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad
Policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad
Handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad

Definition

Dagvatten är tillfälligt ytligt avrinnande smält- och regnvatten (inklusive skyfall).

Inledning

Dagvattenpolicyn ska följa och bidra till att ambitionerna i Västerås stads Program för ekologisk hållbarhet och Handlingsplan för yt- och grundvatten uppfylls.

Dagvatten blir en allt viktigare fråga då det ställs högre krav på våra vatten, alla vattenförekomster måste uppfylla miljö kvalitetsnormen (MKN) enligt vattendirektivet. Samtidigt förväntas klimatförändringarna ge kraftigare skyfall och längre perioder med ihållande regn som vi måste klara av att hantera.

Dagvattnet kan ses som stadens tvättvatten som spolar av alla föroreningar som finns på ytorna vattnet passerar över. Det tar även med sig material som urlakats från byggnadsmaterial. Allt detta vatten hamnar oftast orenat i våra recipienter, vilket medför att dagvatten försvårar att MKN kan uppnås. Vår slutgiltiga recipient för allt dagvatten i Västerås är Mälaren som också är vår dricksvattentäkt.

När ytor som tidigare varit naturmark hårdgörs med ny bebyggelse rinner vattnet snabbare av från ytan och vattenflödet från området blir större. Det är därför viktigt att vid all planering arbeta för att dagvattnet fördröjs där det uppstår för att nedanliggande områden inte ska drabbas av översvämningar. När marken hårdgörs förhindras infiltrationen till grundvatten, vilket kan leda till sänkta grundvattennivåer och problem med sättningar i marken med konsekvenser för infrastruktur och byggnader.

Genom att fördröja och rena dagvatten i öppna, synliga lösningar kan flera fördelar uppnås. Ett öppet system är mer robust för att hantera skyfall. De bidrar till att sänka temperaturen under varma somrardagar och ökar de naturliga livsmiljöerna för mängder av insekter och andra djur. Genom att synliggöra dagvattenlösningarna blir de en integrerad del av den moderna staden. Detta leder även till en allmänt ökad förståelse för dagvattenhanteringen och våra vatten.

Syfte

Syftet med att upprätta en dagvattenpolicy är:

Att med genomtänkta, miljöanpassade och kostnadseffektiva lösningar minimera dagvattnets påverkan på miljö, människa och bebyggelse.

Dagvattenhanteringen ska vara långsiktigt hållbar och robust.

Riktlinjer

- Dagvatten ska renas och fördröjas så nära källan som möjligt. I första hand ska tröga system användas.
- Dagvatten ses som en resurs vid utbyggnad av staden. Lösningar som gynnar flera ekosystemtjänster ska prioriteras.
- Dagvatten ska renas från näringsämnen och miljögifter så att miljökvalitetsnormerna för vatten kan uppnås.
- Skador på byggnader och anläggningar orsakade av dagvatten ska förebyggas och minimeras. Hänsyn ska tas till de förväntade klimatförändringarna.
- Framkomlighet för utryckningsfordon vid skyfall ska beaktas vid ny- och ombyggnation.
- Dagvatten ska göras synligt och vara en del av gestaltningen.
- Grundvattenbalansen bibehålls alternativt återskapas.
- Dagvatten ska utredas i alla planer.
- Planlagda områden genererar inte högre dagvattenflöden än motsvarande naturmark.
- Staden ska arbeta för en hållbar dagvattenhantering inom egna verksamheter och agera som god förebild för andra aktörer.
- Allmänhetens kunskap om dagvatten ska öka.

Riktvärden

Dagvattnet från nyetableringar eller större ombyggnationer behöver renas om det:

- riskera att försämra recipientens MKN, ska tolkas på så sätt att det sker en försämring så snart statusen hos minst en kvalitetsfaktor försämras en klass.
- om det bedöms innehålla högre årsmedelhalter av näringsämnen, tungmetaller och olja än vad som står i tabell 1.

Tabell 1: Riktvärden för dagvattenutsläpp, avseende årsmedelhalter.

Ämne	Enhet	Utsläpp direkt till		
		VA-huvudmans ledning/dike	Mälaren/Svartån/Sagån	övriga vattenförekomster*
Fosfor (P)	µg/l	250	200	160
Kväve (N)	mg/l	3,5	2,5	2,0
Bly (PB)	µg/l	15	10	8
Koppar (Cu)	µg/l	40	30	18
Zink (ZN)	µg/l	150	90	75
Kadmium (Cd)	µg/l	0,50	0,45	0,40
Krom (Cr)	µg/l	25	15	10
Nickel (Ni)	µg/l	30	20	15
Kvicksilver (Hg)	µg/l	0,1	0,05	0,03
Suspenderad substans (SS)	mg/l	100	50	40
Oljeindex (Olja)	mg/l	1,00	0,50	0,40
Benso(a)pyren (BaP)	µg/l	0,1	0,05	0,03

*Alla övriga vattenförekomster inom Västerås kommun.

Riktvärden för PFAS saknas idag men staden följer utvecklingen och kommer komplettera policyn när riktvärden kommer.

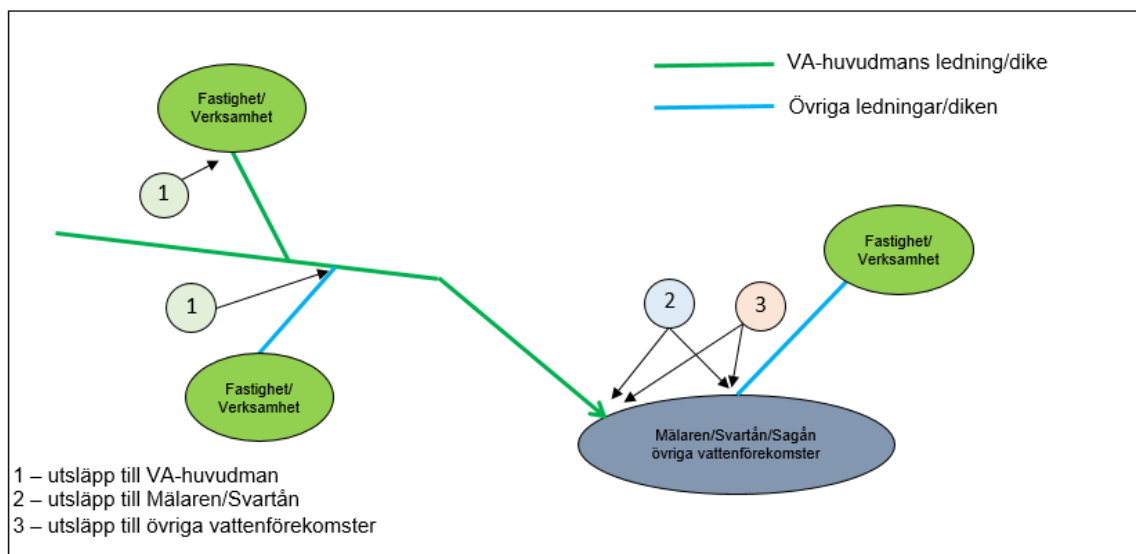

Bild 1: Schematisk bild över riktvärdesstrukturen.

Förankring i politik

Dagvattenpolicyn antas i kommunfullmäktige och revideringen av policyn följer revideringsplanen för Västerås stads Handlingsplan för yt- och grundvatten och effektmålen i de båda handlingsplanerna följs upp och revideras på ett samordnat sätt. Dagvattengruppen är ansvarig för att dagvattenpolicyn revideras.

Kontaktcenter: 021-39 00 00

www.vasteras.se